

Antwoord college op maatschappelijke reacties voorgestelde scenario

Het college is blij dat deze maatschappelijke partners in de gelegenheid zijn geweest ondanks de speciale situatie van de afgelopen maanden om toch te reageren op het voorgestelde scenario dat door het college is gepresenteerd op 16 juli. Het college reageert daarom in deze bijlage in detail op deze reacties. Zoals gesteld in het raadsvoorstel kan worden opgemerkt dat het college naar aanleiding van deze reacties geen aanleiding heeft gezien om het voorgestelde scenario aan te passen.

De maatschappelijke partners die hebben gereageerd zijn:

- Platform Ondernemers Verenigingen Woerden
- Buurtwerk
- Laat Woerden Niet Zakken
- Good Governance Monitor
- Participatieraad

Het antwoord van het college wordt in deze volgorde gegeven. Deze reacties worden ook gedeeld met de maatschappelijke partners. Het college is uiteraard bereid om, nadat de raad een besluit heeft genomen, het besluit nader toe te lichten bij de partners.

POVW

Het POVW realiseert zich dat de gemeente moet ombuigen om financieel gezond te blijven. Het geeft aan dat het de opzet van het voorgestelde scenario, ombuigingen op 'diverse fronten', een goede aanpak lijkt. Het POVW heeft zich echter niet verder uitgesproken over specifieke maatregelen of verdere overwegingen meegegeven. Het college begrijpt de reactie van het POVW dat zij verdere inhoudelijke kennis mist om gefundeerd te reageren en gaat graag waar nodig met ondernemers in gesprek over de inhoud en consequenties van het voorgestelde scenario.

Buurtwerk

Buurtwerk, de uitvoerende partij van onder andere ons jongerenwerk, heeft gereageerd op het voorgestelde scenario van het college. De reactie is positief, Buurtwerk ondersteunt het voorstel van het college om geen bezuinigingen op het jongerenwerk door te voeren en licht in de reactie toe wat zij de afgelopen jaren hebben bereikt. Het college ziet deze reactie als een bevestiging van wat ook in de rapportage van de taskforce Jeugd en WMO is beschreven over het jongerenwerk.

Laat Woerden Niet Zakken

Het college dankt LWNZ voor de reactie op de eindrapportages met maatregelen voor de strategische heroriëntatie. Het college heeft kennis genomen van de argumenten.

Het klopt dat stichting Laat Woerden Niet Zakken en de gemeente samen al meerdere successen hebben behaald met betrekking tot het tegengaan van olie- en gaswinning onder Woerden, al heeft

dat nog niet geleid tot afstel van de olie- en gaswinning uit het Papekopveld. Woerden staat landelijk wel op de kaart als kritische gemeente als het gaat om olie- en gaswinning onder haar grondgebied. Dit is mede te danken aan de actieve inzet van het bestuur van Laat Woerden Niet Zakken en de constructieve samenwerking tussen Laat Woerden Niet Zakken en de gemeente. Het college is het bestuur van Laat Woerden Niet Zakken (LWNZ) hier erkentelijk voor.

In de eindrapportage van de werkgroep milieubeheer van de strategische heroriëntatie zijn de risico's van het stoppen met dit dossier benoemd. Uw bestuur vult dit aan met drie nieuwe financiële risico's wanneer er daadwerkelijk tot gaswinning over gegaan zal worden: derving van financiële opbrengsten voor de gemeente als de WOZ waarde daalt door gaswinning, financiële schade voor woningeigenaren doordat de eerste 4% waardedaling niet verhaalbaar is als planschade (schadeforfeit) en mogelijk hogere kosten voor riolering en openbare ruimte door bodemdaling en/of bodemtrilling.

LWNZ ziet dat de financiële situatie noopt tot scherpe en soms lastige keuzes. Het dossier Nee tegen gas/oliewinning is geen wettelijke taak en de benodigde inspanning is veelal incidenteel en afhankelijk van acties van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Vermillion. Dit maakt de kosten voor dit dossier lastig te begroten. Het college stelt de raad daarom voor om te korten op het structurele budget. De reactie van LWNZ verandert het standpunt van het college niet.

Dat laat onverlet dat het college ook na deze bezuiniging zal reageren indien zich vergunningsaanvragen of andere relevante actie voordoen van EZK en/of Vermillion, conform het besluit dat het college in 2016 heeft genomen als reactie op de motie tegen olie en gas uit 2015. Die acties zijn - zo leert de ervaring - niet vooraf in te plannen en dus te begroten. Eventuele gemaakte kosten zullen we achteraf communiceren met de raad via de bestuursrapportages. Gevolg van deze nieuwe handelwijze is, dat wij geen structureel bedrag meer begroten. We blijven dus voldoen aan het collegebesluit, maar gaan de kosten incidenteel verantwoorden.

Good Governance Monitor

De Good Governance Monitor geeft aan dat er negatieve effecten te verwachten zijn op tal van gebieden in het sociaal domein, werk en inkomen en duurzaamheid. De ombuigingen berekent de Good Governance Monitor op € 53 per inwoner en de Good Governance Monitor vraagt zich af of deze ombuigingen te realiseren zijn zonder dat er negatieve effecten zijn op deze gebieden. De Good Governance Monitor is geraakt door het feit dat Woerden om 'louter budgettaire redenen wil bezuinigen' op deze gebieden.

Het college realiseert zich terdege dat het voorgestelde scenario negatieve maatschappelijke effecten zal hebben. Het lijkt echter een gegeven dat een ombuigingsprogramma van een dergelijke omvang waar Woerden nu voor staat, niet kan worden uitgevoerd zonder enige maatschappelijke consequenties. De taskforces hebben juist onderzoek uitgevoerd over alle mogelijke maatregelen die wij voor ons zien en daarvan voor zover in staat de maatschappelijke consequenties in beeld gebracht. Het is overigens niet geheel duidelijk in hoeverre een verdere doorrekening alle effecten die zullen optreden betrouwbaar in beeld brengt. De maatregelen in het voorgestelde scenario zijn uit deze taskforces genomen. Als het college mogelijkheid had gezien om de ombuigingen te realiseren zonder dat er maatschappelijke effecten zouden zijn, had het college dat zeker gedaan. Het college ziet echter geen realistisch alternatief.

Graag gaat het college verder in gesprek met de Good Governance Monitor.

Participatieraad

De participatieraad sociaal domein heeft een reactie gegeven op het voorgestelde scenario dat het college aan de raad heeft gepresenteerd. De strekking van de brief van de participatieraad is dat de ombuiging in het sociaal domein te grote negatieve consequenties zal hebben voor kwetsbare inwoners en dat deze door het pakket aan maatregelen die het college voorstelt, te hard worden geraakt op meerdere manieren.

Het college stelt de reactie van de participatieraad op prijs en waardeert de sociale betrokkenheid van de participatieraad. De gemeente Woerden staat echter voor de opgave om structureel de financiën op orde te krijgen en te houden. Dat betekent helaas dat er pijnlijke maatregelen genomen moeten worden, die alle inwoners van de gemeente zullen merken. Het college is van mening dat het voorgestelde scenario, dat in dit raadsvoorstel gepresenteerd wordt, in de integrale afweging over alle onderwerpen heen toch zoveel mogelijk vasthoudt aan de koers van het coalitieakkoord en van de Maatschappelijke Agenda. Het college is dus niet voornemens maatregelen te nemen rondom het sociaal werken in de wijk en ontziet het voorliggende veld (waaronder het jongerenwerk en het inwonersinitiatievenbudget) zo veel mogelijk. Er zijn wel een aantal maatregelen opgenomen die leiden tot efficiëntere en lokaler georganiseerde zorg, zoals organiseren van regiotaxi-vervoer, sturen op zorgtoewijzingen en kortdurende begeleiding door Woerden Wijzer. En er staan in het voorgestelde scenario ook maatregelen met maatschappelijke consequenties, met name rondom de PGB tarieven. Financiële ombuigingen van de omvang waar wij nu in de gemeente voor staan, kunnen nu eenmaal niet genomen worden zonder dat de grote taakvelden van de gemeente, waar het sociaal domein er één van is, worden geraakt.

De participatieraad stelt voor om de beleidscapaciteit in het sociaal domein te beperken. Zoals het voorstel verwoord staat, gaan we dat niet doen. De intentie van het voorstel van de participatieraad lijkt om beleidscapaciteit te beperken om zo minder maatregelen te hoeven nemen. Het college kan zich echter niet in deze gedachtegang vinden. Onze beleidscapaciteit is onlosmakelijk verbonden aan de uitvoering van taken. Snijden alleen in beleidscapaciteit acht het college daarom niet realistisch en daarmee onverantwoord. Wel wijzen wij er op, dat in de al eerder ingezette bestuursopdracht de taak ligt om de organisatie efficiënt te maken. Daaruit volgt een reeds ingeboekte taakstelling op het personeel voor de ambtelijke organisatie en dus ook het sociaal domein. Bij deze bestuursopdracht is er al bekeken hoe er maximaal bezuinigd kan worden op capaciteit, zodat het college geen mogelijkheden ziet om hier nu weer extra financiële ruimte te creëren. Sommige maatregelen binnen de Strategische Heroriëntatie hebben als effect dat er minder beleidscapaciteit nodig is, namelijk als er iets niet meer wordt uitgevoerd. Voor zover er maatregelen in het voorgestelde scenario verwerkt zijn die ook een mogelijke beperking van de beleidscapaciteit opleveren, wordt deze afschaling van beleidscapaciteit reeds meegenomen bij de doorrekening van de financiële effecten van de maatregelen. In zoverre kijkt het college wel degelijk naar de beleidscapaciteit.

Met de maatregelen die zijn overgenomen uit de eindrapportages van de taskforces en werkgroepen verwacht het college de Maatschappelijke Agenda te kunnen uitvoeren, zij het op een soberder wijze. Ten slotte is het goed om te beseffen dat de gemeente aan haar wettelijke taak zal blijven voldoen: inwoners krijgen de zorg en ondersteuning die zij nodig hebben.